

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/651/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216502
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216502.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 28. augusta 2013 č.k. 8C/125/2012-46 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11. apríla 2014 č.k. 8C/125/2012-58 a o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 29. mája 2014 č.k. 8C/125/2012-60, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 125 eur ako náhrady škody a sumy 534,76 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 6Er/424/2010. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 9 ods. 1, 2, a § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1-3 a § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 1, 2 a § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 6Er/424/2010 podal súdny exekútor súdu dňa 28. 05. 2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, ktorú Okresný súd Levice (ďalej len „exekučný súd“) uznesením dňa 25. 10. 2010 zamietol. Poukázal, že navrhovateľ sa na odporcu obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a aj keď podal žalobu na súd skôr, ako uplynula 6 mesačná lehota, ku dňu rozhodovania už bolo zrejmé, že odporca nárok navrhovateľa v rámci predbežného prerokovania neuznal a neuspokojil ho. Odporcom vznesenú námietku premlčania nepovažoval za dôvodnú, nakoľko od podania návrhu na vykonanie exekúcie do podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu neuplynula lehota troch rokov. Dospel k záveru, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zrejmé, že zákonom stanovená lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V predmetnej veci exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý bolo potrebné podrobiť skúmaniu prípadného rozporu so zákonom. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol, lehotu v ktorej o zamietnutí rozhodol (150 dní) nepovažoval za neprimeranú. Ďalej skonštatoval, že neboli splnené

ani ďalšie zákonné predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, nebol zistený namietaný nesprávny úradný postup, nemohol navrhovateľovi teda vzniknúť ani nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, preto návrh zamietol ako nedôvodný. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“) tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojim rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Nestotožnil sa so zamietnutím návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania dôvodiac, že výsledok tohto znaleckého dokazovania má tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie súdu vo veci samej, znemožnil tak navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Namietal tiež vyhodnotenie vznesenej námietky premlčania, navrhovateľ tvrdí, že k premlčaniu práva nedošlo, nakoľko o škode sa nemohol dozvedieť ani v deň spísania podania, v ktorom poukazuje na prieťahy, škodu nebolo možné vyčíslieť ani len odhadom, pretože nebolo možné objektívne stanoviť, kedy súd vydá rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. Momentom, kedy sa poškodený o škode dozvedel je skutočnosť, kedy sa dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom, ktoré ukončilo nesprávny úradný postup a kedy už viac nebolo mysliteľné, aby mu v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznikala majetková škoda.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplatenia sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 534,76 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 4089/2010. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora

v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo s omeškaním viac ako 290 dní.

Na námietku odvolateľa, ktorý okrem nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj neúplne zisteného skutkového stavu vytýkal i odňatie mu možnosti konať pred súdom, ako i vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 221 OSP, zaoberal sa odvolací súd prioritne otázkou, či konanie v danej veci netrpí niektorou z väd vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a-g/ OSP (či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Základnou zásadou nášho civilného procesu je zásada ústnosti, ktorej prejavom je povinnosť súdu nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie okrem prípadov, ak to vylučuje zákon (§ 115a OSP) alebo celkom výnimočne osobný predpis. Prejednanie vecí bez nariadenia pojednávania predstavuje výnimku zo zásady ústnosti a priamosti nášho civilného procesu. Na to, aby súd mohol rozhodnúť vo veci samej bez nariadenia pojednávania, musia byť kumulatívne splnené nasledujúce podmienky: a/ rozhodnutie vo veci samej nie je v rozpore s požiadavkami verejného záujmu, b/ vo veci možno rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi, c/ účastníci s rozhodnutím vo veci bez pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie vecí vzdali. Zároveň má súd manudakčnú povinnosť poučiť účastníkov o možnosti vzdať sa práva na verejné prejednanie vecí, ako aj práva na rozhodnutie vecí bez nariadenia pojednávania. Súd je povinný poučiť účastníkov aj o skutočnosti, že vzdanie sa práva na rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, ako aj vzdanie sa práva na prejednanie vecí sa vzťahuje nielen na konanie na súde prvého stupňa, ale aj na odvolacie konanie.

V danej veci súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom na jeho verejnom vyhlásení podľa § 115a ods. 2 OSP, bez prejednania vecí na verejnom pojednávaní. Ustanovenie § 115a OSP je výnimkou zo zásady ústnosti a priamosti občianskeho súdneho poriadku, t.j. civilného procesu. Na jeho aplikáciu však musia byť splnené kumulatívne tri základné podmienky, a to: a/ rozhodnutie vo veci nie je v rozpore s verejným záujmom, b/ vo veci možno rozhodnúť len na základe listinných dôkazov a c/ účastníci s rozhodnutím vo veci bez pojednávania súhlasia alebo sa vzdajú výslovne práva na verejné prejednanie vecí. V prejednanej veci však posledná podmienka, t.j. súhlas účastníkov s prejednávaním vecí bez nariadenia pojednávania absentuje. Zároveň absentuje v danej veci i povinnosť súdu poučiť účastníkov o možnosti vzdať sa práva na verejné prejednanie vecí, ako aj práva na rozhodnutie vecí bez nariadenia pojednávania. Súd prvého stupňa v danej veci nemal splnené podmienky na uplatnenie a aplikáciu ustanovenia § 115a OSP, t.j. podmienky na prejednanie vecí bez nariadenia pojednávania. Súd prvého stupňa v danej veci rozhodol podľa § 115a ods. 2 OSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť ani v drobných sporoch. Predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01. 01. 2013 (zákonom č. 335/2012 Z.z.), konanie v danej veci bolo začaté dňa 28. 09. 2012. Odhliadnuc od tejto skutočnosti, odvolací súd je toho názoru, že aj v prípade drobných sporov, v ktorých nie je potrebné nariadovať pojednávanie, musia byť vyššie uvedené základné podmienky pre vyhlásenie rozhodnutia bez prejednania vecí splnené. V danej veci mal súd prvého stupňa najskôr poučiť účastníkov konania o možnosti vzdať sa práva na verejné prejednanie vecí, ako aj práva na rozhodnutie vecí bez nariadenia pojednávania a až následne, po získaní súhlasu, resp. výslovného práva vzdať sa verejného prejednania vecí, mohol vo veci rozhodnúť podľa § 115a OSP. Ak tento súhlas účastníkov v danej veci nemal, je potrebné konštatovať, že nemal splnené podmienky na takýto postup, čím odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom a tým právo na spravodlivý proces. Odvolací súd v tejto súvislosti

poukazuje aj na skutočnosť, že súd prvého stupňa písomné vyjadrenie odporcu k návrhu navrhovateľa navrhovateľovi nedoručil a tento nemal možnosť sa s ním oboznámiť a ani na skutočnosti v ňom tvrdené reagovať.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne, v prípade postupu podľa § 115 ods. 2 OSP najskôr poučí účastníkov konania o možnosti vzdať sa práva na verejné prejednanie veci, ako aj práva na rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania a až následne vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodní, vyporiadajúc sa v ňom i s námietkami odvolateľa vznesenými v odvolacom konaní tak, aby bolo odvolacím súdom preskúmateľné. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

V predmetnej veci súd prvého stupňa uznesením zo dňa 29. mája 2014 č.k. 8C/125/2012-60 vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 20 eur podľa položky číslo 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ dôvodiac, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je odôvodnenie, ďalej namietal, že súdny poplatok bol nesprávne vyrubený, nakoľko podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatneniu podlieha iba podanie žaloby na náhradu škody, nepodliehajú spoplatneniu ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Namietal, že navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, nakoľko v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľa podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012, a preto je nutné aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Žiada napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 15. 06. 2013 do 30. 11. 2013 (ďalej len citovaného zákona), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

V tejto časti je predovšetkým potrebné poznamenať, že do účinnosti novely Zákona o súdnych poplatkoch vykonanej zák. č. 621/2005 Z.z. boli podľa § 4 ods. 1 písm. c/ súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Uvedená novela však od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodnila reakciou na neúmerny nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Zároveň v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a bol zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,-Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zák. č. 273/2007 Z.z. účinného od 01. 07. 2007 bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k/, ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná zmena v tomto smere bola uskutočnená zák. č. 286/2012 Z.z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k/ a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého z návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20 eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súdoch. Znamená to potom, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto navrhovateľovi v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vzniká podaním odvolania a dovolania. V tomto smere navrhovateľom predkladané úvahy, že spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i ďalšie úkony vo veci samej, akým je i odvolanie, sa odvolací súd nestotožňuje. V tejto súvislosti ďalej poznamenáva, že tieto úvahy navrhovateľa nielenže sú rozporné s vyššie citovanou zákonnou úpravou, ale je ich potrebné hodnotiť ako tendenčné a účelové, keď zákonodarca nad akúkoľvek pochybnosť v Zákone o súdnych poplatkoch za poplatníka v odvolacom konaní označuje odvolateľa a ani poznámka k položke 7a v Sadzobníku súdnych poplatkov jeho poplatkovú povinnosť nevylučuje, resp. neurčuje iný režim (ako napr. poznámka k položke 13, spoločná poznámka k položkám 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16, poznámka k položke 9, atď.). I keď tvrdenie navrhovateľa o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybňuje, uložením poplatkovej povinnosti za odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. Neobstojí ani odvolávanie sa navrhovateľa na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá.

Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, začaté na návrh navrhovateľa dňa 28. 09. 2012, t.j. pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z.z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľ predložil dňa 27. 02. 2014, t.j. po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako odvolateľa i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť sporu o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zák. č. 286/2012 Z.z.. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky si treba uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou „poplatkový úkon“, pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry.

Pretože odvolanie je úkonom účastníka konania, je vylúčené, aby mohlo byť úkonom orgánu štátnej správy súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru odvolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania odvolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľa za odvolanie je takto potom rozhodujúce, či odvolacie konanie bolo začaté do 30. 09. 2012. Preukázateľne v tomto prípade odvolacie konanie začalo podaním odvolania navrhovateľom dňa 27. 02. 2014 a teda navrhovateľovi v súvislosti s podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť. Preto správne súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20 eur v súlade s položkou 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Reagujúc na námietku navrhovateľa uvádzanú v jeho odvolaní o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, odvolací súd len dodáva, že i keď súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie navrhovateľa o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 169 ods. 1 OSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, účastníkov konania a veci, výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, ako i deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia (bez ohľadu na to, že nie je obsiahnuté v oddelenej časti s výslovným uvedením nadpisu Odôvodnenie) tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok bol navrhovateľovi vyrubený za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka č. 7a sadzobníka).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie o zrušení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.